

КАРАР

29 ноябрь 2021 ел.

№ 30

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Лельвиж авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында Нигезләмәне раслау турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законның 14 статьясындагы 1 өлешенәң 19 пункты, «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлдәгә 248-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Лельвиж авыл жирлеге Уставы нигезендә Лельвиж авыл жирлеге Советы карар бирде:

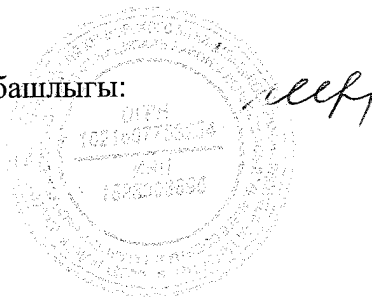
1. Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Лельвиж авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында кушып бирелә торган Нигезләмәне расларга.

2. Әлеге карар, Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Лельвиж авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турындагы Нигезләмәнең 5 бүлегендәгә нигезләмәләрдән тыш, ул рәсми басылып чыккан көннән дә соңга калмыйча, әмма 2022 елның 1 гыйнварынан иртәрәк түгел, үз көченә керә.

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Лельвиж авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турындагы Нигезләмәнең 5 бүлегендәгә Нигезләмәләр 2022 елның 1 мартынан үз көченә керә.

3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында www.pravo.tatarstan.ru адресы буенча, махсус мәгълүмат стендларында урнаштыру юлы белән бастырып чыгарырга, шулай ук «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга.

Жирлек башлыгы:

Э.Ю.Игнатьева

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Лельвиж авыл жирлеге территориясендә төзекләнדרү өлкәсендә муниципаль контроль турында нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге нигезләмә Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының Лельвиж авыл жирлеге территориясендә төзекләнדרү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру тәртибен билгели (алга таба – төзекләнדרү өлкәсендә контроль).

1.2. Төзекләнדרү өлкәсендә контроль предметы булып, юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр, гражданнар (алга таба – контроль үткәрелә торган затлар) тарафыннан Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Лельвиж авыл жирлеген төзекләнדרү кагыйдәләрен (алга таба – Төзекләнדרү кагыйдәләре), инвалидлар өчен социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктуралары объектларыннан һәм күрсәтелә торган хезмәтләрдән файдалану мөмкинлеген тәмин итүгә карата таләпләрне (алга таба – мәжбүри таләпләр) үтәү тора.

1.3. Төзекләнדרү өлкәсендә контроль Лельвиж авыл жирлеге башкарма комитеты (алга таба – Башкарма комитет, жирлек) тарафыннан башкарыла.

1.4. Башкарма комитетның төзекләнדרү өлкәсендә контроль үткәргүгә вәкаләтле вазыйфай затлары – Лельвиж авыл жирлеге башлыгы һәм Башкарма комитет секретаре (алга таба – контроль үткәргүгә вәкаләтле вазыйфай затлар). Күрсәтелгән вазыйфай затларның вазыйфай бурычларына аларның вазыйфай инструкциясе нигезендә төзекләнדרү өлкәсендә контрольлек итү вәкаләтләрен гамәлгә ашыру керә.

«Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар нигезендә, төзекләнדרү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда контроль үткәргүгә вәкаләтле вазыйфай затлар хокукы, бурычлы һәм жаваплылык тотта.

1.5. Төзекләнדרү өлкәсендә контроль үткәргү, профилактик чаралар, контроль чаралар оештыру һәм үткәргү белән бәйлә мөнәсәбәтләргә карата «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезләмәләре кулланыла.

1.6. Башкарма комитет түбәндәгеләрне үз эченә алган төзекләнדרү Кагыйдәләрен үтәүне контрольдә тотта:

- 1) якин-тирә территорияләрне карап тоту буенча мәжбүри таләпләр;
- 2) төзекләнדרү элементларын һәм объектларын карап тоту буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән түбәндәге таләпләр:
  - халыкның аз хәрәкәтләнүче төркемнәренә мәгариф, сәламәтлек саклау, мәдәният, физик культура һәм спорт, социаль хезмәт күрсәтү объектларына ирекле үтеп керүенә комачауламый торган киртәләр урнаштыру буенча;
  - торак булмаган биналарның, төзелмәләрнең, корылмаларның, биналарның, төзелмәләрнең, корылмаларның башка стеналарының, шулай ук төзекләнדרүнең һәм жәмәгать урыннарының башка элементларының фасадларын карап тоту буенча;
  - инженерлык корылмаларын эксплуатацияләү өчен кирәкле мәгълүматны үз эченә алган махсус билгеләрне, язуларны карап тоту буенча;
  - Татарстан Республикасының норматив хокукый актларында һәм төзекләнדרү кагыйдәләрендә билгеләнгән жир эшләрне башкару тәртибе нигезендә бирелә торган жир эшләрне башкаруга рөхсәтнамә нигезендә жир эшләрне башкару буенча;
  - жир эшләрне башкару чорында биналарга һәм аларга керү юлларына ирекле үтеп керүне, шулай ук ишегалларына ирекле керү юлларын тәмин итү, жәяүлеләрнең, шул исәптән инвалидларның һәм халыкның башка аз хәрәкәтләнүче төркемнәренә иминлеген һәм жәяүле юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү буенча;

- транспорт чараларын газонда яки транспорт чараларын урнаштыру төзеклэндөрү кагыйдэләре белән чикләнгән башка яшеллэндөрелгән яки рекреацион территориядә урнаштыруга юл куймау, шулай ук эксплуатацияләү, хезмәт күрсәтү яки ремонтлау вакытында, йөк ташыганда яки төзелеш майданнарыннан чыкканда (тент яисә каплау булмау нәтижәсендә) транспорт чаралары тарафыннан гомуми файдалану территорияләренен пычрануына юл куймау буенча да;

3) кышкы чорда жирлек территориясен жыештыру, шул исәптән кардан, боз өстенә чыккан судан, биналарның, корылмаларның түбәләрен боз сөңгеләреннән чистарту буенча чаралар үткөрүне контрольдә тоту буенча мәжбүри таләпләр;

4) жәйге чорда жирлек территориясен жыештыру буенча, шул исәптән карантинга куелган, агулы һәм чүп үләннәрен ачыклау, аларга каршы көрәш, аларны локальләштерү, алар күпләп үскән урыннарны бетерү буенча мәжбүри таләпләргә дә кертеп, мәжбүри таләпләр;

5) махсус янгынга каршы режим гамәлдә булган чорда янгың куркынычсызлыгының өстәмә мәжбүри таләпләре;

6) гомуми файдаланудагы территорияләрдә жир асты коммуникацияләрен салу, үзгәртеп кору, ремонтлау һәм карап тоту буенча мәжбүри таләпләр;

7) яшел утыртмаларны утырту, саклау һәм карап тоту буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән кисү билетлары (порубочный билет) һәм (яки) рөхсәт нигезендә агач һәм куакларны алу (снос), күчереп утырту буенча мәжбүри таләпләр, әгәр мондый документлар (күчереп утыртуга рөхсәт, кисү билеты) төзеклэндөрү кагыйдэләре белән билгеләнгән очрактарда бирелгән тиеш булса);

8) каты коммуналь калдыкларны туплау буенча мәжбүри таләпләр;

9) хайваннарны йөртү буенча мәжбүри таләпләр һәм гомуми файдаланудагы территорияләрдә һәм төзеклэндөрү кагыйдэләре белән каралган башка территорияләрдә авыл хужалыгы хайваннарын һәм кошларын көтүгә юл куймау турында мәжбүри таләпләр.

Башкарма комитет контроль үткөрүгә вәкаләтле вазыйфай затлар тарафыннан үз компетенцияләре чикләрендә бирелгән мәжбүри таләпләргә бозуларны бетерү турындагы күрсәтмәләргә үтәлешен контрольдә тотта.

1.7. Әлеге Нигезләмәдә төзеклэндөрү элементлары дигәндә декоратив, техник, планировка, конструктив жайланмалар, яшеллэндөрү элементлары, төрле жиһазлар һәм бизәлеш элементлары, шул исәптән биналарның, корылмаларның, төзелмәләргә фасадларының, кече архитектура формалары, капитал булмаган стационар булмаган корылмалар һәм төзелмәләр, территорияне төзеклэндөрүнең состав өлешләре буларак кулланыла торган мәгълүмат щитлары һәм күрсәткечләр аңлашыла.

Әлеге Нигезләмәдә төзеклэндөрү объектлары дигәндә төзеклэндөрү эшчәнлегә гамәлгә ашырыла торган төрле функциональ билгеләнештәге территорияләр аңлашыла, шул исәптән:

1) планлаштыру структурасы элементлары (зоналар (массивлар), районнар (шул исәптән торак районнар, микрорайоннар, кварталлар, сәнәгать районнары), гражданның бакчачылык, яшелчәчелек коммерцияле булмаган берләшмәләрен урнаштыру территорияләре);

2) урам-юл челтәре элементлары (аллеялар, бульварлар, магистральләр, тыкрыклар, майданнар, проездлар, проспектлар, тыкрыклар, разъездлар, авышлыклар, трактлар, тупиклар, урамнар, шосселар);

3) ишегалды территорияләре;

4) балалар һәм спорт майданчыклары;

5) хайваннарны йөртү өчен майданчыклар;

6) транспорт туктап тору урыны (парковкалар) (парковка урыннары);

7) парклар, скверлар, башка яшел зоналар;

8) техник һәм санитар-яклау зоналары;

Киртәләү жайланмалары дигәндә капкалар, калиткалар, шлагбаумнар, шул исәптән автоматик һәм декоратив киртәләр (коймалар) аңлана.

1.8. Төзеклэндөрү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда бәяләү һәм куркынычлар (риск) белән идарә итү системасы кулланылмый.

2. Закон тарафыннан саклана торган кыйммэтлэргә зыяюгалту) китерү куркынычларын профилактикалау

2.1. Башкарма комитет төзеклэндерү өлкәсендә шул исәптән профилактик чаралар үткөрү юлы белән дә контрольлек итә.

2.2. Профилактик чаралар контроль үткөрелә торган затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне намус белән үтәүне стимуллаштыру, мәжбүри таләпләрне бозуга һәм (яки) закон тарафыннан саклана торган кыйммэтлэргә зыян (югалту) китерүгә китерә торган шартларны, сәбәпләрне һәм факторларны бетерү һәм мәжбүри таләпләрне, аларны үтәү ысулларын контроль үткөрелә торган затларга житкерү максатларында Башкарма комитет тарафыннан гамәлгә ашырыла.

2.3. Төзеклэндерү өлкәсендә контрольне тормышка ашырганда зыян (югалту) китерү куркынычын киметүгә юнәлдерелгән профилактик чаралар үткөрү контроль чаралар үткөрүгә карата өстенлекле булып тора.

2.4. Профилактик чаралар Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә расланган закон тарафыннан саклана торган кыйммэтлэргә зыян (югалту) китерү куркынычларын профилактикалау программасы нигезендә гамәлгә ашырыла, шулай ук зыян китерү куркынычын профилактикалау программасында каралмаган профилактик чаралар үткөрелергә мөмкин.

Профилактик чаралар үткөргәндә контроль объектларының закон тарафыннан саклана торган кыйммэтлэргә зыян (югалту) китерүгә турыдан-туры куркыныч тудыруы яки мондый зыян (югалту) китерелүе ачыкланган очракта, төзеклэндерү өлкәсендә контроль үткөрергә вәкаләтле вазыйфай зат бу хакта кичекмәстән жирлек башлыгына, контроль чаралар үткөрү турында карар кабул итү өчен, үткөрелгән профилактик визит турында хисап рәвешендә мәгълүмат жибәрә.

2.5. Башкарма комитет тарафыннан төзеклэндерү өлкәсендә контроль үткөргәндә түбәндәге профилактик чаралар уздырылырга мөмкин:

- 1) мәгълүмат бирү;
- 2) консультация бирү.

2.6. Мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча тиешле мәгълүматларны «Интернет» мәгълүмати-телекоммуникация челтәрендә Кукмара муниципаль районының рәсми сайтында (алга таба – районның рәсми сайты) контрольлек эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә (махсус бүлектә керү районның рәсми сайтының төп (төп) битеннән булырга тиеш), массакуләм мәгълүмат чараларында урнаштыру юлы белән, контроль үткөрелә торган затларның дәүләт мәгълүмат системаларында шәхси кабинетлары аша (алар булганда) һәм башка формаларда Башкарма комитет тарафыннан башкарыла.

Башкарма комитет районның рәсми сайтындагы контроль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлектә «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 46 статьясындагы 3 өлешендә каралган мәгълүматларны урнаштырырга һәм актуаль хәлдә тотарга бурычлы.

Башкарма комитет шулай ук жирлек халкына жыелышлада һәм гражданнар конференцияләрендә контроль объектларына куелган мәжбүри таләпләр турында хәбәр итәргә хокуклы.

2.7. Контроль үткөрелә торган затларга консультация бирү телефон аша, видео-конференц-элементә аша, шәхсэн кабул итү яки профилактик чаралар, контроль чаралар үткөрү барышында контроль үткөрергә вәкаләтле вазыйфай зат тарафыннан гамәлгә ашырыла һәм 15 минуттан артмаска тиеш.

Гражданнарны шәхсэн кабул итү жирлек башлыгы һәм (яки) контроль үткөрергә вәкаләтле вазыйфай зат тарафыннан башкарыла. Кабул итү урыны, шулай ук кабул итү өчен билгеләнгән көннәр һәм сәгатьләр турында мәгълүмат районның рәсми сайтында контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә урнаштырыла.

Консультация телдән яки язма формада түбәндәге мәсьәләләр буенча үткәрелә:

- 1) төзекләндерү өлкәсендә контроль оештыру һәм гамәлгә ашыру;
- 2) әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән контроль чараларны гамәлгә ашыру тәртибе;
- 3) контроль үткәрергә вәкаләтле вазыйфай затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять биерү тәртибе;

4) үтәлешләрән бәяләү Башкарма комитет тарафыннан контроль чаралар кысаларында гамәлгә ашырыла торган мәжбүри таләпләрне үз эченә алган норматив хокукый актлар (аларның аерым нигезләмәләре) турында мәгълүмат алу.

Контроль үткәрелә торган затларга телдән консультация биерү шулай ук жыелышларда һәм гражданнар конференцияләрендә дә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

2.8. Язма рәвештә консультация биерү контроль үткәругә вәкаләтле вазыйфай зат тарафыннан түбәндәге очракларда башкарыла:

1) контроль үткәрелә торган зат тарафыннан консультация мәсьәләләре буенча язмача жавап биерү турында язмача сорату бирлегән;

2) консультацияләр вакытында куелган сорауларга телдән жавап биерү мөмкин түгел;

3) куелган сорауларга жавап биерү өстәмә мәгълүмат соратып алуны таләп итә.

Консультация биргәндә контроль үткәругә вәкаләтле вазыйфай заты Россия Федерациясе законнары нигезендә файдалану мөмкинлегенә чикләнгән мәгълүматның конфиденциальлеген сакларга тиеш.

Консультация биерү барышында конкрет контроль чарасын, контроль үткәрергә вәкаләтле вазыйфай затларның карарларын һәм (яки) гамәлләрен, контроль чарада катнашучыларның башка гамәлләрен бәяләгән мәгълүмат, шулай ук контроль чара кысаларында үткәрелгән экспертиза, сынаулар нәтижәләрен үз эченә алган мәгълүмат бирелә алмый.

Консультация барышында контроль үткәругә вәкаләтле вазыйфай затка билгеле булган мәгълүмат Башкарма комитет тарафыннан мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча контроль үткәрелә торган затны бәяләү максатларында кулланыла алмый.

Контроль үткәрергә вәкаләтле вазыйфай затлар тарафыннан консультацияләрне исәпкә алу журналы алып барыла.

Башкарма комитетка контроль үткәрелә торган затлардан һәм аларның вәкилләреннән биеш һәм аннан күбрәк мөрәжәгать кәргән очракта, консультация биерү районның рәсми сайтында контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә авыл жирлегенә башлыгы яки контроль үткәрергә вәкаләтле вазыйфай зат кул куйган язма аңлатма урнаштыру юлы белән башкарыла.

3. Контроль чаралар һәм контроль гамәлләр башкару

3.1. Башкарма комитет тарафыннан төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда күрсәтелгән чаралар кысаларында түбәндәге контроль чаралар һәм контроль гамәлләр үткәрелергә мөмкин:

а) инспекция визиты (карау, сораштыру, мәжбүри таләпләр нигезендә контроль үткәрелә торган зат (аның филиаллары, вәкилләләре, аерымланган структур бүлекчәләре) урнашкан (эшчәнлек алып бара торган) урында булырга тиеш булган документларны таләп итү, язма аңлатмалар алу, инструменталь тикшереп чыгу (обследование) юлы белән;

2) рейд тикшерүе (карау, сораштыру, язмача аңлатмалар алу, документларны соратып алу, инструменталь тикшерү, сынаулар, экспертиза аша);

3) документар тикшерү (язмача аңлатмалар алу, документлар таләп итү, экспертизалар юлы белән);

4) күчмә (уринга барып) тикшерү (карау, сораштыру, язмача аңлатмалар алу, документларны соратып алу, инструменталь тикшерү, сынаулар, экспертиза аша);

5) мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү (төзекләндерү өлкәсендә контроль объектлары турында мәгълүматларны, шул исәптән ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек барышында керә торган, мәжбүри таләпләрне үтәү кысаларында контроль үткәрелә торган

затлар тарафыннан бирелә торган мәгълүматларны, шулай ук дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системаларындагы мәгълүматларны, «Интернет» челтәреннән алынган мәгълүматларны, һәркем өчен ачык булган мәгълүматларны, шулай ук фото һәм кино төшерү, видеоязма функцияләренә ия булган хокук бозуларны теркәүнең автоматик режимында эшләүче техник чараларын кулланып алынган мәгълүматларны жыю, анализлаудан гыйбарәт;

е) күчмә тикшереп чыгу (карау, инструменталь тикшереп чыгу (видеоязма кулланып), сынау, экспертиза юлы белән).

3.2. Мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү һәм күчмә тикшерү – Башкарма комитет тарафыннан контроль үткәрелә торган затлар белән үзара хезмәттәшлек итмичә уздырыла.

3.3. Әлеге Нигезләмәнең 3.1 пунктындагы 1-4 пунктчаларында күрсәтелгән контроль чаралар планнан тыш чаралар формасында үткәрелә.

Планнан тыш контроль чаралар бары тик прокуратура органнары белән килештерелгәннән соң гына үткәрелергә мөмкин.

3.4. Контроль үткәрелә торган затлар белән үзара хезмәттәшлектә үткәрелә торган контроль чаралар уздыру өчен түбәндәгеләр нигез булып тора:

1) гражданнар һәм оешмалардан, дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, массакүләм мәгълүмат чараларыннан мөрәжәгатьләр (гаризалар) кERGәндә Башкарма комитетта зыян (югалту) китерү яисә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (югалту) китерү куркынычы турында белешмәләренең булуы, шулай ук контроль чаралар үткәрү нәтижәсендә, үзара хезмәттәшлектән башка контроль чараларны, шул исәптән контрольдә тотылуы бүтән затларга карата үткәрелә торган чараларны да кертеп, мондый мәгълүматлар алу;

2) Россия Федерациясе Президентының, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең конкрет контроль үткәрелә торган затларга карата контроль чаралар үткәрү турында күрсәтмәсе;

3) прокуратура органнарына кERGән материаллар һәм мөрәжәгатьләр буенча законнарның үтәлешенә, кеше һәм граждан хокукларының һәм ирекләренең үтәлешенә күзәтчелек итү кысаларында контроль чара үткәрү турында прокурор таләбе;

4) ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозу очраklarын бетерү турында күрсәтмәнеүтәү срогы чыгу – контроль үткәрелә торган зат тарафыннан аңа бирелгән күрсәтмә белән бирелгән каралган документлар һәм белешмәләр тапшырылмаган яки тапшырылган документлар һәм белешмәләр нигезендә ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуны бетерү турында күрсәтмәнең үтәлеше турында нәтижә ясау мөмкин булмаган очракта.

3.5. Контроль үткәрелә торган зат белән үзара хезмәттәшлектә үткәрелә торган контроль чаралар Башкарма комитетның контроль чарасы үткәрү турындагы күрсәтмәсе нигезендә уздырыла.

3.6. Зыян (югалту) китерү яисә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (югалту) китерү куркынычы турында белешмәләр нигезендә контроль чара үткәрү турында Башкарма комитет боерыгы кабул ителгән очракта, контроль чара үткәрү турында мондый боерык төзекләндерү өлкәсендә контроль үткәрергә вәкаләтле вазыйфай затның дәлилле гаризасы (представление) нигезендә кабул ителә.

3.7. Контроль үткәрелә торган затлар белән үзара хезмәттәшлектән башка үткәрелә торган контроль чаралар, жирлек башлыгы биреме, Башкарма комитетның эш планындагы биремнәр нигезендә, шул исәптән «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән очраklarда контроль үткәрергә вәкаләтле вазыйфай затлар тарафыннан уздырыла.

3.8. Гражданнарга, юридик затларга һәм шәхси эшмәкәрләргә карата контроль чаралар «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә контроль үткәрергә вәкаләтле вазыйфай затлар тарафыннан үткәрелә.

3.9. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне оештырганда һәм гамәлгә ашырганда, ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында, шул исәптән электрон формада Башкарма комитет түләүсез нигездә бүтән органнардан яки күрсәтелгән органнарга караган

оешмалардан алар карамагында булган документларны һәм (яки) белешмэләрне ала. Күрсәтелгән документлар һәм (яки) белешмэләр исемлеге, аларны тапшыру тәртибе һәм сроклары Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 2016 елның 19 апрелендәге 724-р номерлы боерыгы белән расланган дәүләт контроле (күзәтчелеге) органнары, муниципаль контроль органнары тарафыннан элегә документлар һәм (яисә) мәгълүмат алар карамагында булган башка дәүләт органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан яисә дәүләт органнарына яисә жирле үзидарә органнарына буйсынган оешмалардан тикшерүләр оештырганда һәм үткәргәндә ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында соратыла һәм алына торган документлар һәм (яисә) мәгълүматлар исемлеге белән, шулай ук контроль (күзәтчелек) органнары тарафыннан дәүләт контроле (күзәтчелеге) төрләрән, муниципаль контроль төрләрән оештыру һәм гамәлгә ашырганда элегә документлар һәм (яки) белешмэләр алар карамагында булган бүтән органнардан яисә күрсәтелгән органнарга караган оешмалардан дәүләт контроле (күзәтчелеге) төрләрән, муниципаль контроль төрләрән оештыру һәм гамәлгә ашырганда алына торган «Дәүләт контролен (күзәтчелеген), муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 2001 елның 6 мартындагы 338 номерлы карары белән расланган ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында документлар һәм (яки) белешмэләр бирү Кагыйдәләре белән билгеләнгән.

3.10. Контроль үткәрелә торган затлар булган шәхси эшмәкәр, граждан Башкарма комитетка контроль чарасы үткәргәндә була алмаулары турында мәгълүмат бирергә хокуклы булган, шуның нәтижәсендә тикшерү чарасын үткәрү башкарма комитет тарафыннан шәхси эшмәкәрнең, гражданның администрациягә элегә мөрәжәгатьне юллавына сәбәп булган хәлләрне бетерү өчен кирәкле вакытка (эмма 20 көннән дә артык түгел) күчәрелү очрагына бер үк вакытта түбәндәге шартларны үтәү дә керә:

1) контроль үткәрелә торган затның яисә аның вәкиленен булмавы, контроль үткәрелә торган затка тиешле рәвештә контроль чара үткәрү турында хәбәр ителгән булса, төзекләндерү өлкәсендә контроль үткәрүгә вәкаләтле вазыйфай затка контроль чарасы үткәргәндә мәжбүри таләпләрнең үтәлешен баяләргә комачауламый;

2) законда саклана торган кыйммәтләргә зыян (югалту) китерүнең яисә фактта зыян китерүнең турыдан-туры янавы билгеләре булмау;

3) контроль чара үткәргәндә контроль үткәрелә торган затның булмавына житди сәбәпләр (контроль үткәрелә торган затның авыруы, аның командировкада булуы һ.б.) бар.

3.11. Күчмә тикшерү үткәрү вакыты 10 эш көненнән дә артырга тиеш түгел.

Бер кече эшмәкәрлек субъектына карата күчмә тикшерү уздыру барышында хезмәттәшлекнең гомуми вакыты кече предприятие өчен 50 сәгатьтән һәм микропредприятиеләр өчен 15 сәгатьтән арта алмый.

Россия Федерациясенен берничә субъекты территориясендә үз эшчәнлеген гамәлгә ашыручы Оешмага карата күчмә тикшерүне үткәрү вакыты һәр филиал, вәкиллек, оешманың аерымланган структур бүлекчәсе яисә житештерү объекты буенча аерым билгеләнә.

3.12. Контроль чараларны уздыруның барлык очракларында да контроль үткәрүгә вәкаләтле вазыйфай затлар һәм контроль үткәрүгә жәлеп ителгән затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне үтәү (бозу) дәлилләрән беркетү өчен контроль үткәрүгә вәкаләтле вазыйфай затлар тарафыннан фотога төшерү, аудио- һәм видеоозма, геодезия һәм картометрик үлчәүләр кулланылырга мөмкин. Фотога төшерү, аудио- һәм видеоозмалар, геодезик һәм картометрик үлчәүләр һәм бу максатлар өчен кулланылган техник чаралар турындагы мәгълүмат контроль чара нәтижәләре буенча төзелә торган актта һәм контроль чара кысаларында үткәрелә торган контроль гамәл нәтижәләре буенча төзелә торган беркетмәдә чагыла.

3.13. Контроль чарасы нәтижәләренә контроль үткәрелә торган затның мәжбүри таләпләрне үтәвен баяләү, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтү һәм (яки) аларны бозуларны туктату өчен шартлар тудыру, бозылган нигезләмәне торгызу, вәкаләтле органга яисә вазыйфай затларга жаваплылыкка тарту мәсьәләсен карау өчен мәгълүмат жиберү һәм (яки) Башкарма комитет тарафыннан «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм

муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 90 статьясындагы 2 өлешендә каралган чараларны куллану керә.

3.14. Контроль үткәрелә торган зат белән үзара бәйләнешне күздә тотып торган контроль чара тәмамланганнан соң, контроль чара акты төзелә. Мондый чара үткәру нәтижеләре буенча мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланса, актта нәкъ менә нинди мәжбүри таләп бозылуы, нинди норматив хокукый акт һәм аның структур берәмлеге тарафыннан билгеләнүе күрсәтелә. Ачыкланган бозуларны контроль чара тәмамланганчы бетергән очракта, актта аны бетерү факты күрсәтелә. Мәжбүри таләпләрне бозуга дәлил булган документлар, башка материаллар актка теркәлергә тиеш. Контроль чараларын үткәргәндә тугырылган тикшерү кәгазьләре актка теркәлә.

Актны рәсмиләштерү, әгәр актны рәсмиләштерүнең башка тәртибе Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнмәгән булса, мондый чараны үткәру көнендә контроль чара үткәру урынында башкарыла.

Прокуратура органнары тарафыннан килештерелгән контроль чара акты прокуратура органнарына Контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестры ярдәмендә турыдан-туры аны рәсмиләштергәннән соң жибәрелә.

3.15. Контроль чаралар турында мәгълүмат Контроль (күзәтчелек) чараларның бердәм реестрында урнаштырыла.

3.16. Контроль үткәрелә торган затларга контроль үткәругә вәкаләтле вазыйфай затларның гамәлләре һәм кабул итә торган карарлары турында хәбәр итү Контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрында әлеге гамәлләр һәм карарлар турында белешмәләр урнаштыру юлы белән, шулай ук мәгълүматларны дәүләти һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтү һәм дәүләт һәм муниципаль функцияләрне электрон формада башкару өчен файдаланыла торган мәгълүмати системаларның мәгълүмати-технологик хезмәттәшлеген тәмин итә торган инфраструктура аша, шул исәптән «Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы (функцияләр)» федераль дәүләт мәгълүмат системасы аша (алга таба – дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы) һәм (яки) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең региональ порталы аша да контроль үткәрелә торган затларга житкерү юлы белән гамәлгә ашырыла.

Эшмәкәрлек эшчәнлеген башкармаучы, контроль үткәрелә торган зат булып торучы гражданга контроль үткәругә вәкаләтле вазыйфай затларның гамәлләре һәм кабул итә торган карарлары турында, ул документларны кәгазь чыганакта алырга кирәклегенә турында Башкарма комитет адресына хәбәрнамә жибәргән яисә Башкарма комитетта контроль үткәрелә торган затның электрон почта адресы турында мәгълүмат һәм аңа документларны электрон рәвештә дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы аша жибәру мөмкинлегенә булмаган (әгәр затның Бердәм идентификация һәм аутентификация системасында хисап язмасы булмаса яки Бердәм идентификация һәм аутентификация системасында теркәү процедурасын узун төгәлләмәсә) очракта, документларны кәгазьдә тапшыру юлы белән хәбәр ителә. Күрсәтелгән граждан Башкарма комитетка документларны кәгазь чыганакта жибәргәнә хокуклы.

2023 елның 31 декабренә кадәр контроль үткәрелә торган затка контроль үткәргәнә вәкаләтле вазыйфай затлар башкара торган гамәлләр һәм кабул ителә торган карарлар турында хәбәр итү, Башкарма комитет тарафыннан контроль үткәрелә торган затка документлар һәм белешмәләр жибәру, контроль үткәрелә торган затка электрон формада яки контроль үткәрелә торган зат соратуы буенча хәбәр итү мөмкинлегенә булмаган очракта, почта элемтәсен кулланып, шул исәптән кәгазьдә дә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

3.17. Актта баян ителгән фактлар һәм нәтижеләр белән килешмәгән очракта, контроль үткәрелә торган зат «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 39-40 статьяларында һәм әлеге Нигезләмәнең 4 бүлегендә каралган тәртиптә шикаять жибәргәнә хокуклы.

3.18. Контроль чара үткәргәндә мәжбүри таләпләрне бозу очраклары ачыкланмаган очракта, бу хакта белешмәләр Контроль (күзәтчелек) чараларның Бердәм реестрына кертелә. контроль үткәругә вәкаләтле вазыйфай зат мәжбүри таләпләрне үтәү буенча киңәшләр

бирергә, закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (югалту) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар үткәрергә хокуклы.

3.19. Контроль чара үткәргәндә контроль үткәреп торган зат тарафыннан мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланган очракта, Россия Федерациясе законнарында каралган вәкаләтләр цикләрендә Башкарма комитет (контроль үткәрергә вәкаләтле вазыйфай зат) түбәндәгеләне башкарырга бурычлы:

1) контроль чарасы актын рәсмиләштергәннән соң, контроль үткәреп торган затка, аларны бетерүнең тиешле срокларын күрсәтеп, мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында һәм (яисә) законда саклана торган кыйммәтләргә зыян (югалту) китерүне булдырмау чаралары үткәреү турында күрсәтмә бирергә;

2) контроль чара барышында төзекләндерү өлкәсендә контроль объектына ия булган һәм (яки) аннан файдаланучы гражданды, оешманың эшчәнлегенә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (югалту) китерүнең турыдан-туры куркынычын тудыруы яисә мондый зыян (югалту) китерелгәнлегенә ачыкланган очракта, саклана торган кыйммәтләргә зыян (югалту) китерүне булдырмау яисә аны китерүне туктату буенча һәм закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (югалту) китерү куркынычы янау булу һәм аны булдырмау ысуллары турында теләсә нинди үтемле ысул белән граждандарга, оешмаларга мәгълүмат житкерү буенча Россия Федерациясе законнарында каралган чараларны кичекмәстән кабул итәргә;

3) контроль чара барышында жинаять яки административ хокук бозу билгеләрен ачыклаганда, үз компетенциясе нигезендә яисә гаепле затларны законда билгеләнгән жаваплылыкка тарту буенча чаралар күрергә тиешле вәкаләтләре булганда, тиешле мәгълүматны дәүләт органына жиберергә;

4) ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерүне контрольдә тотуны гамәлгә ашыру, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтү, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә ихтимал булган зыян (югалту) китерүне булдырмау буенча чаралар күрергә, күрсәтмәне билгеләнгән срокта үтәмәгән очракта, аның үтәлешен тәмин итү буенча чаралар күрергә, әгәр мондый чара законнарда каралган булса, күрсәтмәне мәжбүри үтәү турындагы таләп белән хәтта судка мөрәжәгать итү дә булырга мөмкин;

5) мәжбүри таләпләрне үтәү буенча рекомендацияләр бирү, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (югалту) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлтелгән башка чаралар үткәреү турында мәсьәләне карарга.

3.20. Контроль үткәреүче вазыйфай затлар, төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда федераль башкарма хакимият органнары һәм аларның территориаль органнары, Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары, хокук саклау органнары, оешмалар һәм граждандар белән билгеләнгән тәртиптә хезмәттәшлек итәләр.

Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру кысаларындагы контроль чара барышында Россия Федерациясе законнары белән административ һәм башка жаваплылык каралган законнар таләпләрен бозу ачыкланган очракта, контроль чара актында ачыкланган бозу билгеләре турында мәгълүмат күрсәтелә. Контроль үткәрергә вәкаләтле вазыйфай затлар әлегә актың күчәрмәсен тиешле жаваплылыкка тартуға вәкаләтле хакимият органына юллылар.

4. Башкарма комитет карарларына, төзекләндерү өлкәсендә контроль үткәрергә вәкаләтле вазыйфай затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять бирү

4.1. Башкарма комитет карарларына, контроль үткәрергә вәкаләтле вазыйфай затларның гамәлләренә (гамәл кылмауларына) суд тәртибендә шикаять бирелергә мөмкин.

4.2. Башкарма комитет карарларына, контроль үткәрергә вәкаләтле вазыйфай затларның гамәлләре (гамәл кылмаулары) судка кадәр шикаять бирү тәртибе кулланылмый.

5. Төзеклэндерү өлкәсендә контрольнең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан кыйммәтләре

5.1. Төзеклэндерү өлкәсендә контрольнең нәтижәлелеген һәм эффективлыгын бәяләү «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 30 статьясы нигезендә гамәлгә ашырыла.

5.2. Төзеклэндерү өлкәсендә контроль төренең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан кыйммәтләре, контроль өчен индикатив күрсәткечләр жирлек Советы тарафыннан раслана.